

SOZD' ZDRUŽENI PROIZVAJALCI STROJNE OPREME
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJA LOKA

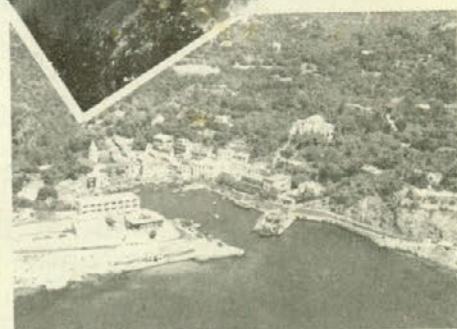
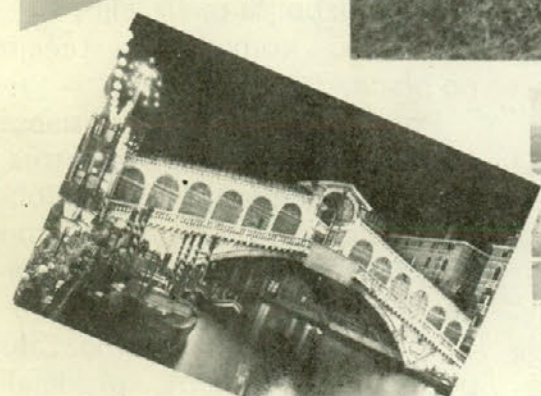
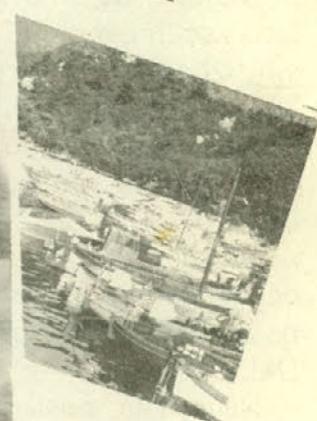
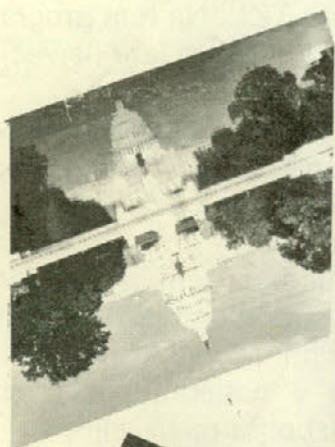
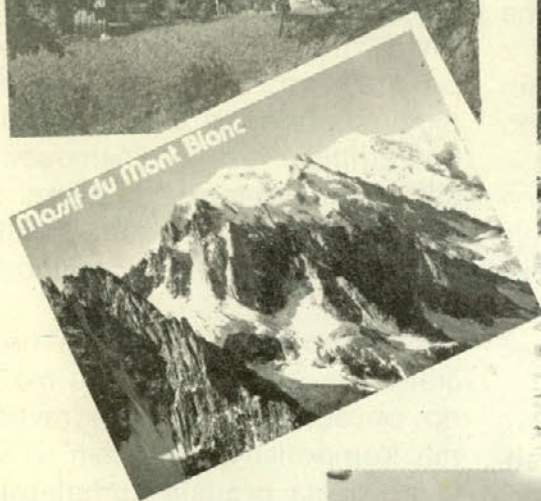
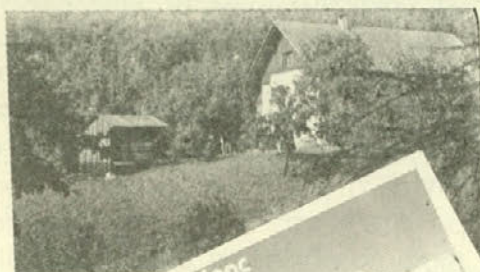
KLADIVAR

Glasilno delovne organizacije „KLADIVAR Žiri“

LETNIK 19

ŠT. 2

ŽIRI, JULIJ 1989

POSLOVANJE V PRVEM ČETRTLETJU 1989

V letošnjem prvem četrtnetju je prišlo do povečanja povpraševanja in s tem do oživljanja proizvodnje v primerjavi z lanskim letom.

Dejansko se je povečalo povpraševanje že v lanskem zadnjem četrtnetju, tako, da smo imeli polno zaposlene kapacitete v začetku letošnjega leta.

Kapacitete imamo polno zasedene tudi za drugo četrtnetje, vendar je očitno, da se zahteve trga usmerjajo na krajši rok, tako, da za tretje četrtnetje trenutno še nimamo prodanih polnih kapacitet, čeprav so plansko zasedene.

Skrajševanje dobavnih rokov, katere zahtevajo kupci nas je primoralo, da smo že v lanskem letu začeli ustvarjati zaloge gotovih izdelkov. V prejšnjih letih, ko smo imeli naročila na daljši rok smo praktično poslovali z minimalnimi zalogami gotovih izdelkov.

Ustvarjanje zalog gotovih izdelkov ima pozitivne in negativne posledice za poslovanje naše DO.

Negativna posledica je večja vezava obratnih sredstev, katere smo pridobili delno iz kreditov, delno pa na račun lastne akumulacije in s tem seveda tudi na račun manjših osebnih dohodkov.

Poleg večje vezave obratnih sredstev se pri formiranju zalog pojavljajo nekurantne zaloge, ki vežejo sredstva in predstavljajo le navidezno vrednost DO.

Pozitivne posledice oziroma rezultati formiranih zalog gotovih izdelkov pa je promptna dobava izdelkov, kar je velikega pomena za pridobivanje kupcev in razbremenitev proizvodnje zaradi premajhnih serij, ki jih povzročajo celoten asortiman v proizvodnji.

Kljub temu, da smo ustvarili zaloge in s tem delno razbreme-

nili proizvodnjo zelo razdrobljenih serij hkratnega celotnega asortimana, so serije v proizvodnji zelo majhne, kar pomeni veliko pripravljalnega časa in slabšega izkoriščanja strojnega parka.

Učinkovitost proizvodnje na kratki rok je možno povečati z večjimi količinami že utečenih izdelkov pri čemer pa ima glavno besedo prodaja.

Na domačem trgu nimamo več veliko prostora za povečanje prodaje, zato je konvertibilni izvoz ena od možnosti, ki bo razvoju in zanesljivosti DO največ prinesla.

V letošnjem letu se je zakonodaja spremenila, zato ni potrebno izdelovati tromesečnih periodičnih obračunov in zaradi tega tudi ni možno podati s številkami podprtih rezultatov poslovanja v letošnjem prvem četrtnetju. Zato je celoten prikaz poslovanja podan v opisni obliki.

Glede na plan lahko ugotovimo, da ga v celoti ne dosegamo, vendar nam je do sedaj uspelo zaustaviti interno inflacijo v tem smislu, da smo v prvem četrtnetju povečali prodajo v primerjavi z lanskim prvim četrtnetjem, izraženo v ECU-jih za cca 3,5 %.

Kljub temu, da je proizvodnja letos proti lanskemu letu boljše zaposlena, je 3,5 % zelo nizek rezultat.

Glede na proizvodno kapaciteto bi morali doseči precej večje rezultate. Vzrok, da nismo dosegli boljšega rezultata leži v povečani inflaciji, ki letos raste bistveno hitreje kakor v lanskem letu in nam je izničila boljše rezultate. Zavedati pa se moramo, da je 3,5 %-no povečana prodaja pri sedanji inflacijski stopnji v prvem četrtnetju precejšen uspeh in je veliko vprašanje, če bomo ta tempo do konca leta vzdržali,

posebno v primeru, če bo inflacija še hitreje naraščala.

Zavedati se moramo tudi druge nevarnosti, ki jo lahko povzroči omejevanje denarne mase v obtoku in s tem na državni ravni pričetek zmanjševanja inflacije. Ta poseg, ki bo sicer pozitiven v smeri zmanjševanja inflacije, bo po drugi strani zmanjšal kupno moč posebno pri slabo stoječih podjetjih in s tem onemogočil našo prodajo tem podjetjem. S tem pa se lahko zopet pojavi problem premajhne zaposlenosti v naši DO.

Gledano po posameznih programih je v letošnjem letu močno povečana prodaja hidravličnih komponent, predvsem pa se je povečala prodaja kompletnih modulov za TZL. Na tem programu je bil v lanskem letu največji zastoj pri prodaji.

Prodaja elektromagnetov se je v letošnjem letu zmanjšala, ker je PPT prenehala kupovati elektromagnete pri nas.

Hidravlični sistemi ne gredo tako kot smo planirali. Vzrokov je več in jih bo potrebno analizirati, da v naslednjih mesecih program izboljša realizacijo.

Pnevmno komponente tečejo po planu.

Pnevmno sistemi se letos slabše prodajajo zaradi deviznega trga, ki na tem področju očitno dobro deluje in je zato zmanjšano povpraševanje po dinarskih nakupih pnevmno sistemov.

V prvem četrtnetju smo zato pnevmno komponente prodajali predvsem za devize in s tem zmanjšali dinarsko prodajo na sistemih.

Zaključna ocena za poslovanje v letošnjem prvem četrtnetju bi bila, da smo za konvertibilne razmere poslovali slabo, za naše razmere pa sorazmerno dobro.

R. B.

možne smeri nadalnega razvoja DO Kladivar

Napovedati prihodnost je zelo nevhvaležna naloga, ker veliko predvidljivih in tudi nepredvidljivih stvari vpliva na realizacijo napovedi. Zato bi želel v tem sestavku prikazati nekaj možnih izhodišč nadaljnega razvoja naše DO upoštevaje, da se bo celotno gospodarstvo razvijalo v začrtani smeri liberalizacije in mednarodnega odpiranja. Moj namen pa je tudi, da vas kot sodelavce spodbudim, da vsi razmišljamo o nadaljnjem razvoju „Kladivarja“.

Uvodoma lahko ugotovimo, da se od prvotne raznolike proizvodnje in programov res usmerjamo in specializiramo na področje fluidne tehnike. To področje pri nas obsega hidravliko, pnevmatiko in mazalne sisteme. Predvidevamo nadaljnjo specializacijo na področju hidravlike, za ostala področja pa bo potrebno iskati primernejše programske tehnično-tehnološke in organizacijske oblike.

Samo področje hidravlike je seveda tudi preširoko za naše trenutne in tudi dolgoročne možnosti.

Predvidevamo lahko, da se bomo v naši DO opredelili kot izdelovalci hidravličnih komponent in sistemov za sledeče industrije:

1. Proizvodnja preoblikovalnih strojev brez odvzema materiala (stiskalnice, stroji za tlačni liv, stroji za predelavo polimerov, itd.).
2. Proizvodnja preoblikovalskih strojev z odvzemom materiala (žage, stružnice, itd.).
3. Energetska postrojenja (hidrocentrale, prenosniki energije, itd.).
4. Mobilni delovni stroji (avtožerjavi, viličarji, itd.).

Ker se opredeljujemo kot proizvajalci regulacijsko krmilnega področja, bomo morali poiskati način in možnosti oskrbe z energetskimi komponentami (črpalke, hidromotorji, cilindri, itd.), da bi v celoti zadovoljili naše kupce.

Znano je, da sodobna fluidna tehnika vse bolj uporablja proizvode drugih strok (elektrika, elektronika, mikroprocesorji, senzorika, itd.). Zato se tudi pred nas postavlja alternativa, kaj moramo iz tega področja sami razviti in po potrebi izdelovati in kje nabavljati ostale sestavine.

Raziskovalno delo bomo morali podrediti sledečim ciljem:

1. Razvoj in integracija hidravličnih in elektronskih komponent.
2. Raziskave novih medijev za hidravliko (emulzije, voda).
3. Raziskave novih materialov (kompozitni in keramični materiali).
4. Razvoj fluidne tehnike s stališča ekologije in ergonomike.
5. Uvedba CIM.

Posebej bo potrebno razdelati pristop in strategijo trženja, kar je osnova za vse našete aktivnosti. Temu bo potrebno prirediti ustrezne organizacijske oblike.

Namerno sem v tem sestavku govoril s pogojniki in znanem političnem žargonu „bomo morali“. To pa zaradi tega, ker bomo morali ustvariti osnovni pogoj za doseg teh ciljev – in to je znanje. Najprej bomo morali poskrbeti za nadaljnje pridobivanje znanj pri nas samih in na vseh nivojih. Časi, ki prihajajo, bodo poskrbeli za ustrezno selekcijo znanja neželjnih ljudi.

Še večji poudarek pa bo potreben na pridobivanju novih kadrov različnih profilov inženirskih in družboslovnih znanj. Poiskati bo potrebno poti in načine, da do tega pridemo, kajti le-to je vstopnica za leto 2000 v Združeno Evropo in seveda realizacijo opisanih smeri razvoja v DO „Kladivar“.

A. Beovič

sklepi DS

POMEMBNEJŠI SKLEPI DELAVSKEGA SVETA, SPREJETI NA SEJAH, KI SO BILE IZVRŠENE V ČASU OD 14. MARCA 1989 DO 9. JUNIJA 1989

1. Statutarni sklep o spremembi 8. člena statuta delovne organizacije.
2. Sklep o pristopu DO „Kladivar“ Žiri k izvedbi projekta Učni pripomočki za hidravliko Fluiddidaktik.
3. Sklep o dodatnih merilih pri določanju dinarskih zneskov regresa za dopust v letu 1989 ter sklep o jubilejnih nagradah.
4. Začasni sklep o spremembah in dopolnitvah 175. člena samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delovne organizacije.
5. Sprejet je predlog plana SOZD ZPS za leto 1989.
6. Sklep o izdelavi bremenskega dvigala, ki bo nameščeno na razrezu, katerega predračunska vrednost je 20.915.900 din (lastna investicija).
7. Sprejet je plan delitve celotnega prihodka za 2. kvartal 1989.
8. Stanovanje v soseski S? (objekt KARE 5-RPC-5/a št. 12, III. nadstropje, 2-sobno) se še naprej opredeli kot kadrovska stanovanje.
9. Sklep o prehodu iz brutto načina obračuna OD na neto način obračuna OD.

10. Sklep o povečanju vrednosti točke (2-krat).
11. Sklep o podalšanju sklepa delavskega sveta z dne 23. 2. 1987 o adaptaciji prostorov RE Škofja Loka in splošnega sektorja zaradi instaliranja nabavljene računalniške opreme, in sicer do 31. 12. 1989.
12. V komisijo za izvedbo vpisa učencev v šolskem letu 1989/90 pri Srednji kovinarski in cestnoprometni šoli v Škofji Loki se iz naše delovne organizacije imenuje Bogdana Erznožnika, org. dela.
13. Za delegata v organe upravljanja v Zavarovalni skupnosti Triglav – Gorenjski območni skupnosti Kranj se imenuje Andreja Starmana.
14. Sklep o nabavi opreme, in sicer naslednje:
 - poštinskega stroja za plačevanje poštних storitev,
 - kombiniranega vozila IMV Renault express kombi,
 - strožnice Beringer D 480/1000,
 - dveh klimatizerjev TVT tip TČ 32,
 - naprave za ločitev olja in vode ECO Mini Super Dry – vakumski izparilec tip T (kapaciteta 200 l na 24 ur).
15. Sprejeta sta predloga za odpis, in sicer:
 - strožnice TES-2, inv. št. 200,
 - stroja za brizganje.

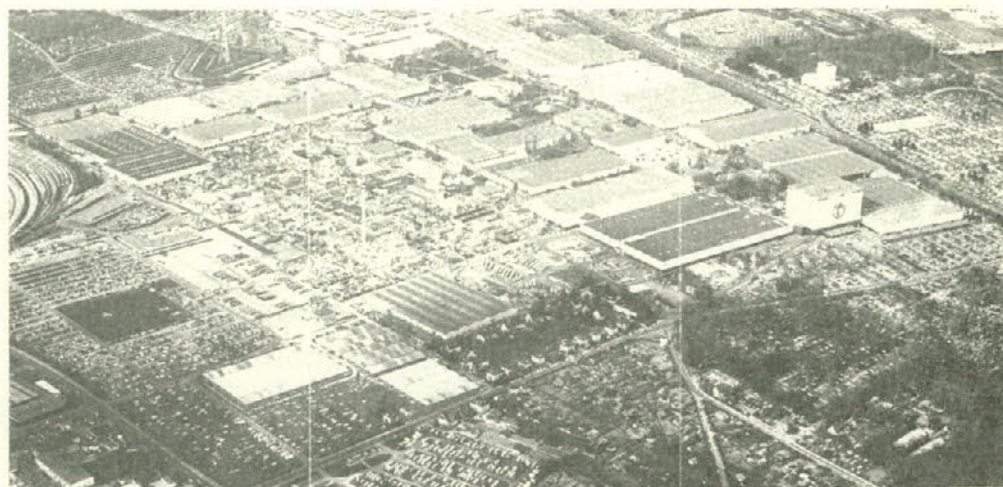
Jana Erznožnik

„Kladivar“ je glasilo KLADIVARJA, tovarne elementov za avtomatizacijo Žiri, Industrijska c. 2. Glasilo KLADIVAR izhaja vsake tri mesece.

Ureja ga odbor za obveščanje: Julijana Leskovec – predsednik, odgovorni urednik, Viko Oblak – glavni urednik, Jure Možina – tehnični urednik, Ernest Kavčič – član, foto, Helena Novak – administrator.

Tisk: Prepisovanje in razmnoževanje, Edvard Usenik, Kadilnikova 8, Ljubljana, v nakladi 450 izvodov.

Na podlagi mnenja sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 z dne 15. 8. 1979 je glasilo oproščeno temeljnega prometnega davka.

Evropski sejem tehnike HANNOVER – INDUSTRIE '89
Avtomatizacija s pogoni, krmilji in gibanji

Hannover, največje sejmsko mesto na svetu, teži k temu, da bi ostalo centralni sejmski prostor za predstavitve in programiranje evropske in svetovne industrije. Letošnja razstava je minila v znaku industrijske avtomatizacije in vrhunskih tehnologij, ki so bile predstavljene v 23 polno zasadenih paviljonih in prostih razstavnih površinah in so obsegale skupno več kot 640 000 m².

Tu se je predstavila mednarodna industrija investicijskega blaga skoraj 500 tisočem obiskovalcem. Izložba INDUSTRIE '89 je ponujala blago približno 6000 razstavljalcev, od tega jih je prišlo komaj 2000 iz tujine. Pomembno vlogo med slednjimi imajo: Francija, Velika Britanija, Italija, Nizozemska, Švica in Španija. K vsemu dogajanju prispeva pomemben delež novi koncept Partnerland in k temu ustrezna prezentacija pomembnejših industrijskih dežel Evrope. Letošnje leto je bila to Avstrija (predlanskim Jugoslavija). V letu 1991 bo to vlogo prevzela Nizo-

zemska. Tako je pomembnejšim evropskim državam dana možnost, da se kot aktivni trgovski partner predstavi in dobi s tem impulze za nadaljnjo mednarodno sodelovanje tudi v okviru notranjega trga Evropske skupnosti. S tem želijo države izkoristiti ta pomembni industrijski sejem kot vrata v EGS in dokazati svojo konkurenčno sposobnost in tehnološki standard. Avstrija se je letos tako predstavila z okrog 130 firmami.

Hannoverski sejem nudi v času „avtomatizacijske tehnike“ razstavljalcem izvrstne komunikacijske možnosti, kjer se vodi dialog s pomembnimi in razviti gospodarstvi. Vedno večje je na primer na sejmu število razstavljalcev iz ZDA, Kanade in Azije.

HANNOVER – INDUSTRIE je pravzaprav „sejem sejmov“, saj v tem združenju razstavljalci predstavljajo različna področja tehnike. V ospredju so bili strokovni sejmi „ASB“ – pogoni, krmilja, gibanja, „Ce MAT“ – razstava svetovnega centra za pretok materialov in „MHI“ – montaža, manipulacija in robotika. K temu spadata še ponudba „C – tehnika za proizvodnjo“ z vodilnim centrom „CIM“ –

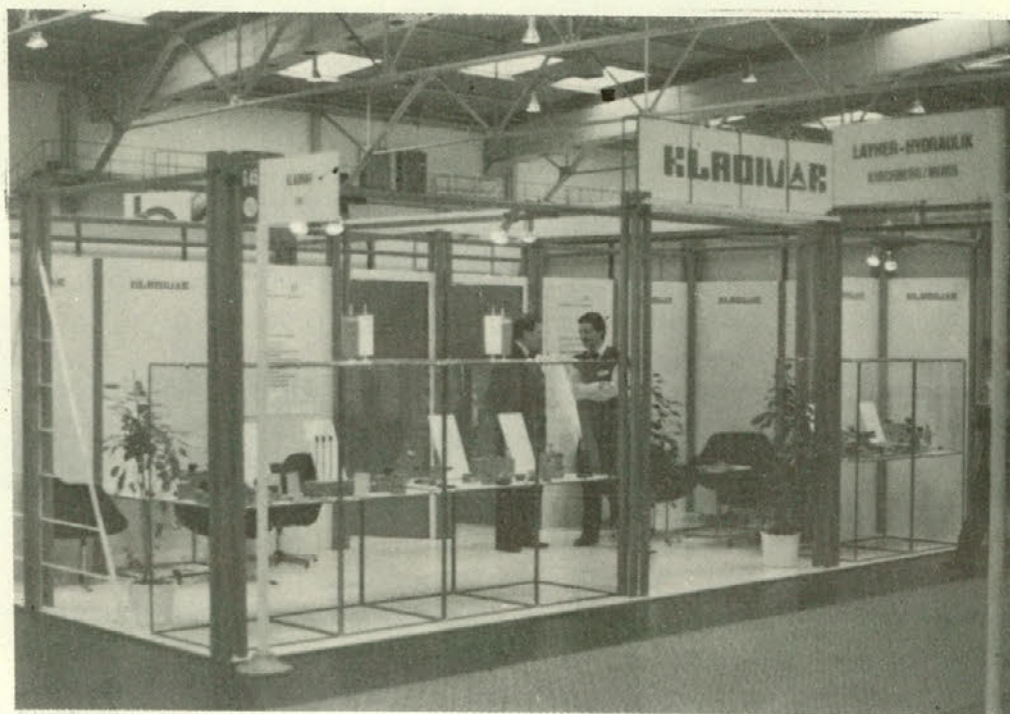
tovarna prihodnosti.

Samo v združenju „ASB“, v okviru katerega smo razstavljali tudi mi, je predstavilo edinstveno ponudbo okrog 820 podjetij, večina iz področij mehanske in električne pogonske tehnike, zgorevalnih motorjev in manjših plinskih turbin, fluidne tehnike in tehnike stisnjenega zraka. Tu so ponujali svoje dosežke znani proizvajalci hidravlike npr. REXROTH, VICKERS, BOSCH, HYDRAULIK RING, idr.

Kladivar je letošnje leto razstavljal že tretjič, tokrat prvič z lastno sejensko stojnico. 35 m² velik sejenski prostor je bil zapolnjen s šestimi vitrinami, zaprtim prostorom za sprejem gostov in manjši večnamenski prostor.

Razstavljali smo približno 50 eksponatov hidravličnih komponent, ki so bile razdeljene po posamičnih funkcijskih skupinah npr. proporcionalni krmilniki poti, tokovnoregulacijski krmilniki, direktni in indirektni smerniki poti itd. Skupini proporcionalcev in direktnih krmilnikov poti sta bili razstavljeni tudi v prerezih.

Namen udeležbe na sejmu je bil vzpostavitev kontaktov s čim več strankami in tako približati naše ime in izdelke kupcem. Ob dokaj ugodni lokaciji stojnice je bilo zanimanje obiskovalcev

Naš razstavni prostor v Hannoveru

precejšnje. Z nekaterimi od njih smo opravili podrobnejše razgovore glede nadaljnega sodelovanja, možnosti uvedbe novih plasmajev in zastopstev našega podjetja v tujini.

Evidentirali smo približno 100 obiskovalcev, ki so želeli spoznati naš proizvodni program. Nekateri od njih so že prejeli naš najnovejši katalog hidravličnih komponent. Med njimi so bili tudi taki, ki so se zanimali za konkretno ponudbo za določen izdelek.

V prodaji ocenjujemo trenutno sejem več po doseženem obi-

sku, manj pa z vidika plasmajev na tuji trg. Vse je odvisno pravzaprav od naše poslovnosti tako v prodajnem kot v tehničnem smislu. V bodoče moramo zagotoviti širšo kataložsko ponudbo, aktivno pa delati na razvoju novih izdelkov oz. na tistih, ki jih rabi zunanji trg. Slediti ne potrebujemo trendu razvoja novih produktov v svetu in se nasloniti na najboljše. Koliko bomo pri tem delu uspešni, bo seveda pokazal čas. Prepričan sem, da bomo zmogli v Kladivarju premostiti tudi to oviro.

Ciril Kacin

tehnične novosti na Hannoverškem sejmu INDUSTRIE 89

Med dvodnevni ogledom sem si zaradi obsežnosti sejma ogledal le razstavljenе programe pogonov, krmilij in gibanj (a S B) ter razstavne izdelke proizvajalcev elektromagnetov in merilne opreme. Na področju hidravličnih komponent je razstavljal 350 proizvajalcev iz vsega sveta.

Nekaj novosti:

— Pri standardnih komponentah sem opazil tipizacijo in standardizacijo priključnih mer,

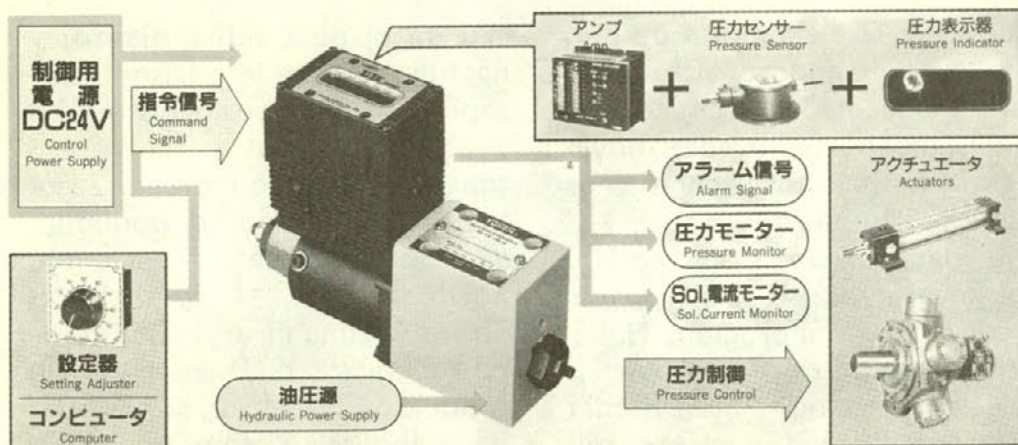
izboljšave tehničnih karakteristik (večji tokovi, poraba manjše moči za krmiljenje, večja zanesljivost prekrmljenja, zmanjšanje hrupa, različne možnosti aktiviranja, namenske izvedbe, itd). Najopaznejšo spremembo je doživelo tlačno stikalo. Sodobne izvedbe nimajo premičnih delov, ki povzročajo trenje in s tem netočnosti krmiljenja. Opremljeni so s tlačnimi dajalniki z dograjeno ali vgrajeno krmilno elek-

troniko.

— V mobilni tehniki so sodobni krmilniki, ki se uporabljajo za zahtevnejša krmilja in omogočajo neodvisnost hitrosti gibanja izvršenih organov glede na spremembe tlaka. Daljinsko električno krmiljenje s pomočjo proporcionalnih elektromagnetov vsebujejo sisteme, ki omogočajo vzporedno in neodvisno delovanje dveh delovnih organov. Elektronika za krmiljenje je

vgrajena v priključnem konektorju v samem ventilu.

— Največji je napredek pri komponentah proporcionalne tehnike. Izboljšujejo se dinamične lastnosti proporcionalnih ventilov, zmanjšuje se histereza, večja je ponovljivost. Elektronika za krmiljenje je skupaj z merilnimi dajalniki in elektroniko za optični prikaz kompaktno združena s hidravličnim delom. Značilnost novih konstrukcij hidravličnega dela pilotnih krmilnikov so majhni gibi krmilnih organov in O-prekritje. Najvišjo stopnjo integracije je prikazal proizvajalec YUKEN (Japonska). Njihov proporcionalni regulator tlaka je prikazan na spodnji skici.

— Digitalne komponente se nahajajo še v razvojni stopnji. Prve sta prikazala REXROTH in HYDAC. Iz prikazanih eksponatov je mogoče sklepati, da se bodo tovrstne komponente uporabljale kot pilotni ventili. Konstrukcija ventilov je taka, da bo mogoče digitalno krmiljenje z računalnikom.

— Pri hidravličnih agregatih so liti rezervoarji lično izdelani, stene so tanke, vibracije se dušijo z gumijastimi blažilniki. Veliko proizvajalcev agregatov uporablja lite rezervoarje specializiranega dobavitelja (RAJA, KTR).

— Pri proporcionalnih elektromagnetih se razvoj posveča zmanjševanju mehanskega trenja, zmanjševanju histereze, večanju ponovljivosti, boljšemu izkoristku in večji dinamiki. Regulacijskim magnetom so prilagojeni

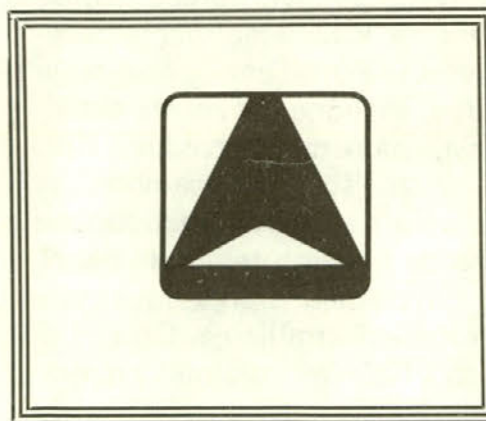
merilniki giba ter del ali celotna krmilna elektronika. Visoko dinamični proporcionalni elektromagneti proizvajalca MAGNET-SCHULTZ, ki je bil razvit v sodelovanju z inštitutom v Aachnu dosega dinamiko 140 Hz pri -3 db in $+0,7$ mm giba. To so vrednosti, ki se približujejo dragim servo krmilnikom.

— Za krmilno elektroniko je značilno da se njene gabaritne mere zmanjšujejo. To omogočajo nove tehnike izdelovanja tiskanih vezij. Minimalni gabariti omogočajo, da je elektronika vgrajena v specialnih električnih konektorjih ali pa je vgrajena v ohišja komponent. Merilno tehniko oljne hidravlike sestavljajo

merilni pretvorniki, ki omogočajo priključevanje na osciloskope, računalnike itd.

Iz opisanega je mogoče razbrati, da klasično hidravliko vedno močneje podpira sodobna elektronika in merilna tehnika merilnih pretvornikov. Oljna hidravlika sledi razvoju znanosti in ima veliko možnosti za modernizacijo.

T. Burjek

KADROVSKE NOVICE

V času od 1. 12. 1989 do 15. 6. 1989 so delovno razmerje z delavci naše delovne organizacije sklenili;

1. Martin Pivk, dipl. ing. strojništva — pripravnik
2. Matej Erznožnik, ing. strojništva — pripravnik
3. Irena Kavčič, oec. — pripravnik
4. Jožef Trček, obdelovalec kovin — dela v obdelovalnici

Iz JLA so se vrnili:

1. Franc Kavčič, strugar I., II. — dela v obdelovalnici
2. Mitja Mohorič, orodjar II. — orodjarna
3. Boris Zupančič, strugar I., II. — dela v obdelovalnici
4. Ivan Leskovec, NK delavec — dela v obdelovalnici
5. Marko Frlic, NK delavec — dela v obdelovalnici
6. Ludvik Istenič, strugar I., II. — dela v obdelovalnici
7. Uroš Jezeršek, NK delavec — dela v obdelovalnici

V JLA so odšli:

1. Tomaž Jereb — strugar I., II. — dela v obdelovalnici (določen čas)
2. Igor Bogataj, obdelovalec kovin — pripravnik
3. Milan Burnik, obdelovalec kovin — strugar I., II.
4. Ludvik Istenič, obdelovalec kovin — strugar I., II.
5. Vinko Oblak, obdelovalec kovin — strugar I., II.
6. Bogdan Rant, obdelovalec kovin — pripravnik
7. Tomaž Pečelin, obdelovalec kovin — strugar I., II.

Delovno razmerje z delavci naše delovne organizacije so prekinili:

1. Aleš Bogataj, obdelovalec kovin
2. Boštjan Cankar, obdelovalec kovin – obdelovalnica
3. Primož Trček, obdelovalec kovin – obdelovalnica
4. Bogdan Krvina, obdelovalec kovin – obdelovalnica
5. Slavica Glivar, ekonomski tehnik – RE
6. Vinko Frlic, obdelovalec kovin – obdelovalnica
7. Jožef Trček, obdelovalec kovin – obdelovalnica
8. Štefan Petrovčič, obdelovalec kovin – vzdrževalec II.

V novo delovno organizacijo „VIBRO“ so odšli sledeči naši

delavci:

1. Franc Kavčič, NK delavec
2. Marjan Šorli, strojni tehnik
3. Jože Mlinar, strojni tehnik
4. Rajko Krvina, KV delavec
5. Iztok Kavčič, rudarski tehnik
6. Jože Zupančič, strojni tehnik
7. Jože Bogataj, strojni tehnik
8. Anton Vehar, NK delavec
9. Benjamin Kavčič, KV delavec
10. Janez Kosmač, dipl. ing. strojništva
11. Branko Šubic, strojni tehnik
12. Ernest Bogataj, KV delavec
13. Janez Rihtaršič, NK delavec
14. Janez Ušeničnik, strugar
15. Peter Jereb, frezalec
16. Zoran Fakin, KV delavec
17. Igor Eržen, KV delavec

18. Zdenko Oblak, ing. elektro-tehnike
19. Lili Poljanšek, ekonomski tehnik
20. Jože Oblak, KV delavec
21. Irena Kavčič, ekonomist
22. Miran Rihtaršič, KV delavec

Želimo jim veliko delovnih uspehov!

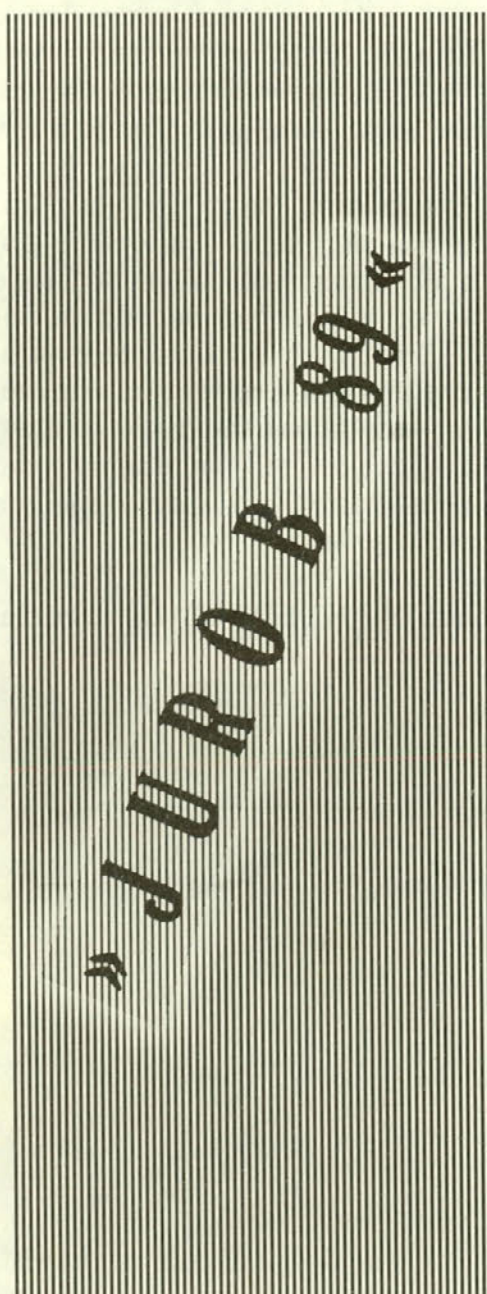
V zasluženi starostni pokoj je z dnem 11. 6. 1989 odšel:

Franc Loštrek, čuvaj

Na dan 1. 1. 1989 je tragično preminul Jože Kogovšek, KV delavec – monter HK I.

Trenutno je v naši delovni organizaciji zaposlenih 300 delavcev.

Janez Vidmar

Od 15. do 21. aprila je v Opatiji potekalo strokovno-znanstveno srečanje JUROB '89. V okviru JUROB-a '89 je potekalo več aktivnosti: Jugoslovansko posvetovanje o robotizaciji, okrogla miza za vodilne kadre, seminar o uporabi robotizacije ter razstava in predstavitev robotske tehnike.

Manifestacija JUROB '89 je bila zanimiva za vse, ki se ukvarjajo z uvajanjem robotizacije in fleksibilne avtomatizacije. Po novi programski usmeritvi manifestacija ni usmerjena samo na jugoslovanski prostor, ampak se želi širiti na ves prostor Alpe-Jadran. Cilj take programske usmeritve je stimulirati strokovno-poslovno sodelovanje jugoslovanskih partnerjev z vodečimi firmami, znanstvenimi ustanovami s skupnosti Alpe-Jadran in pospešiti uvajanje robotizacije in fleksibilne avtomatizacije v delovne organizacije. V zvezi s tem so posebno mesto na srečanju imeli referati, katerih namen je bil seznaniti udeležence srečanja z rezultati razvoja v uporabi robotizacije in fleksibilne avtomatizacije v pokrajinah Italije, Avstrije in Jugoslavije, ki so članice Alpe-Jadran in Madžarske.

Na okrogli mizi za vodilne kadre so razpravljali o ekonomiki robotizacije s ciljem ustvarjanja boljših pogojev za uvajanje robotizacije in fleksibilne avtomatizacije v SFR Jugoslaviji. V razpravi so sodelovali predstavniki iz Gospodarske zbornice Jugoslavije in republiško-pokrajinskih zbornic.

Večina prijavljenih referatov je obravnavala tematiko in projekte, za pospeševanje tehnološkega razvoja, podprti s strani Zveznega komiteja za znanost in tehnologijo. Ostali referati so prikazali raziskave s področja robotike in njene uporabe v proizvodnem procesu. Predstavnik Kladivarja sta predstavila referat z naslovom „Merilnik giba z variabilno diferencialno dušilko“.

Na srečanju so razstavljali in praktično prikazali delovanje robotov razvitih v jugoslovanskih znanstvenih ustanovah in delovnih organizacijah. Nekatere organizacije so namesto eksponatov prikazale video spote. KLADIVAR je na svojem razstavnem prostoru prikazal del svojega proizvodnega programa in predstavil novo delovno organizacijo VIBRO ter njen proizvodni program.

A. Benčič

NOVOSTI IZ INDOKA

1. MATEMATIKA
2. PROGRAMMING THE FINITE ELEMENT METHOD
3. MATHEMATICAL MODELLING
4. SPRAVOČNIK PO TEORII AVTOMATIČESKOGA UPRAVLJENJA
5. APPLIED FINITE ELEMENT ANALYSIS
6. POSTOPKI PRESKUŠANJA HIDRAVLICNIH SESTAVIN
7. POSTOPKI PROJEKTIRANJA HIDRAVLICNIH NAPRAV 1988
8. REGISTER VELJAVNIH PREDPISOV
9. TERMICKA OBRADA ČELIKA A, B
10. ALUMINIJSKI MATERIALI
11. GREPKE U VEZI SA TERMICKOM OBRADOM ČELIKA
12. TERMOKEMIJSKI POSTOPKI
13. TIPIZACIJA ČELIKA U SFRJ 1987
14. ČELIČNI MATERIJALI
15. KLJUČ ZA ČELIK
16. ZAKON O RAČUNOVODSTVU, O FINANČNEM POSLOVANJU, O BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH ORGANIZACIJAH
17. PRAVO MEDNARODNE TRGOVINE
18. METOD KONAČNIH ELEMENATA
19. QUALITAETSSICHERUNG UND TOLERANZEN
20. OMEJITEV JAVNE BESEDE
21. KAKO USTANOVITI MALO PODJETJE

KIKA KIKA KIKA KIKA KIKA KIKA KIKA KIKA KIKA KIKA

Prodaja in sprejema v prodajo vse vrste akustičnih aparatov, TV – video naprav, računalniške opreme, belo tehniko, šivalne stroje, športno opremo, starinske predmete, bazarsko biago, dele pohištva in ostalo blago široke potrošnje.

Izkoristite ugodno priložnost!

Ob predložitvi tega kupona dobijo naši bralci 10 % **POPUSTA** pri nakupu v prodajalni KIKA.

Kupon velja do konca avgusta 1989!

Industrijska 7
YU 64226 Žiri
Tel.: 064 69476

PRODAJALNA

ODPRTO:
VSAK DAN od 9^h-11^h
in od 15^h-19^h
SOBOTA od 8^h-12^h

poletna anketa

ANKETA: GREMO NA MORJE (ali pa tudi ne)!

BOJAN KRŽIŠNIK: kontrola

Tudi letos grem z družino v Stinico. Zelo mi je všeč, moti me, ker je večina naših kapacitet zelo oddaljenih, kar je v teh kriznih časih že kar velik finančni izdatek samo vožnja. Tudi preko sindikata je letovanje postalo drago, saj si je sedaj že težko privoščiti dopust na morju.

Stanovanja v Stinici so v redu, mislim pa, da so termini letovanja letos absolutno prekratki, saj si človek v sedmih dneh ne nabere dovolj moči za naslednje delovno leto.

FILIP KLEMENČIČ: vzdrževanje

Letos sicer ne grem na dopust, saj gradim hišo in pri vsej tej

draginji je težko skombinirati še dopust. Mnenja sem, da bi lahko spremenili recimo postavitev prikolic. Verjetno bi bilo več delavcev zadovoljnih, če bi postavili prikolice bližje in v različne kraje, saj so največkrat daleč in na istem mestu.

Glede sindikalnih cen se mi zdi, da so kar na nivoju, samo drugo je vse preveč drago. Pogrešam tudi kapacitete v hribih, saj bi marsikdo raje šel v „griče“, kot pa na morje.

IRENA FRLIC: vrtalke

Letos bo bolj slabo z dopustom na morju – morda bomo šli z družino le za nekaj dni v lastni režiji. Glavni problem je seveda denar, saj so vseppek cene pošastne, da sploh ne dohajamo več.

Sem pa že letovala v naših kapacitetah in sem bila kar zadovoljna. Omenila bi morda, da so prikolice že precej izdelane in da bi se jih dalo malo bolj urediti in popraviti.

Same cene naših stanovanj oz. prikolic so sprejemljive in apartmaji so zelo v redu, lepo urejeni; morda je majhen problem sam kraj Stinica, ki je zelo neprimeren za družine z majhnimi otroki.

FRANC TRATNIK: galvana

Na dopust gremo letos preko našega sindikata v Ladin gaj v

prikolico. Zdi se mi najustrežnejši kraj naših kapacitet glede urejenosti plaž, saj je z otroki težje kje drugje. Mislim, da bi se dala bolje urediti sama postavitev prikolic.

Glede sindikalnih cen nimam pripomb, vse ostalo je pa tako v skladu s splošnim stanjem pri nas.

Mislim, da bi delavci v lakirnici potrebovali malo več sproščenega oddiha in seveda s tem kakšen dan dopusta več, saj se mi zdi, da so naši delovni pogoji le težavnejši kot na drugih oddelkih.

LJUBICA BAČNAR – RE:

Letos že tretjič letujem z družino preko delovne organizacije Etiketa. Gremo v stanovanje v Strunjan med kolektivnim dopustom, kjer je organizirana tudi prehrana, da si človek na dopustu res odpočije, zato sem še bolj zadovoljna s Strunjanom. Pa tudi za družino in zase ostane več časa.

Tudi naše kapacitete se mi zdijo v redu, morda le pripomba okoli cen. Mislim, da bi bila bolj poštena malo večja razlika tudi v ceni med prikolico in apartmaji, saj dejansko je ogromna razlika, če letuješ v enem ali drugem. Lahko bi razmišljali tudi o kapacitetah v hribih, saj vsem ne ustreza morje. Malo me moti tudi Stinica kot kraj, saj je zelo oddaljen, v bližini ni nikakršnega večjega kraja, ni zdravniške oskrbe, ni prave zabave, pa tudi preiskrba je velikokrat pod kritiko.

JOLANDA BEKŠ – kuhinja:

Letos sicer ne grem na dopust, ker zidam hišo in si ob teh visokih cenah človek tudi preko sin-

dikata težko privoščiti morje.

Drugače pa so bile naše kuharice precej kritične in tole niso le Jolandini predlogi, ampak mnenje celotne kuhinje.

Pravijo, da naš sindikat ne razvršča delavcev pošteno na seznam – problem je med kolektivnim dopustom. Na sploh je po mnenju večine delavcev absolutno preveč kolektivnega dopusta, saj je v DO večina mladih ljudi z malo dopusta in potem res težje kombiniraš s kolektivnim dopustom.

Pravijo tudi, da bi bilo dobro, če bi se organiziral prevoz v naše kraje, saj so zelo oddaljeni. Tudi glede urejenosti samih prikolic so bili negativni komentarji. Lahko bi se povsod vodila vpisna knjiga in bi bili vsi mi bolj pošteni do drugih in seveda tudi do DO. Razmišljajo tudi o gorskih kapacitetah, saj je pri nas veliko hribolazcev in še več smučarjev, da bi bilo verjetno še bolj izkoriščeno, kot ob morju, kjer je sezona le dva do tri mesece.

Tudi jaz bi dodala nekaj vrstic, a ne v zvezi z dopusti, ampak glede sodelovanja pri našem glasilu. Lahko mirno trdim, da je zelo težko dobiti nekaj ljudi, ki bi bili pripravljeni odgovoriti na par vprašanj. Ne morem razumeti, zakaj nismo vsi bolj zainteresirani za naš časopis. Boli me, ko poslušam komentarje, kaj delajo v uredništvu, da že dolgo ni bilo nobene številke, a sami niso pripravljeni sodelovati niti v anketi,

Poletna nagradna križanka

Za poletno nagradno križanko razpisujemo tri nagrade, ki jih bomo izžrebali med pravilnimi rešitvami. Rešene križanke oddajte Heleni Novak do 9. septembra 1989. Nagrajence bomo objavili na oglasnih deskah in v naslednji številki glasila. Veliko uspeha pri reševanju! Nagrajenci prejšnje križanke: 1. Vasilij Zupančič – 50.000 din, 2. Matija Podobnik – 30.000 din, 3. Marko Dolinar – 20.000 din.

		Sestavit C. K.	ZNANI RIMSKI SUŽENJ	VOJAŠKA PRVINA	PIJAČA SLOVANOV	ZORAVILO V OBLIKI KROGLIC		INŠTITUT ZORAN	ŠTEVNIK	NEKDANJI BRAZILSKI CESAR	M. IME		FILMSKA SRHLJIVKA	PRIPADNIK AONOV	DEL BESEDE BLAGINJA	ZGOONJE GROZDE	PRAVNA OBLIKA AMER. DEJ. DRUŽBE	USA										
		SKOPIŠEN	S	K	O	P	POVRTNINA	R	E	P	A	MESTO V AZERBEJĐANU - IRAN	T	A	B	R	I	Z										
		KOOR JE POLIZAN	P	O	L	I	Z	A	N	E	C	JUNAK IZ KARLA VELIKEGA NAPOVED. ORLOVIČ	R	O	L	A	N	D										
		AMERICIJ	A	M	INDUSTRIJSKA RASTLINA DARILO	L	A	N	PREVLADA BIKOBORS. VZKLIK	D	O	M	I	N	A	N	C	A										
		MENJALNIK	R	A	D	U	K	T	O	R	ILJUŠIN NIKO GRAFENAUER	I	L	8. IN 10. ČRKA NATRIJ	Q	I	DOGODI-VŠČINA											
		KLADA ZA SEKANJE	T	N	A	L	O	VRSTA KERAMIKE	L	O	N	Č	E	N	I	N	A	MALA ŠOLA TONE KUNTNER	M	S	REPUBLIŠKI SVET	PRIPRAVA PRI ORANJU	ITALIJ. PEVKA	ODBOJ	TITANOV NITRID			
		VRSTA JABLAN	J	A	D	R	A	N	J	E	VIŠJA VZPETINA	G	O	R	A	AVTOBU-SNO PODJE-TJE V MURSKI SOBOTI	A	V	T	O	P	R	O	M	E	T		
	BRITISH PETROL	100 m ²	PRIPADNIK SREDNJEVEŠ. KRŠČAN. LOČINE V HOLANDIJI	KRAJ V VOJVODINI PISATELJ MEŠKO	C		O	K	A								POSVETILA, REKI DUŠIK	A	K	R	O	S	T	I	H	I		
DEL KINOĐOV-RANE	B	A	L	K	O	N	PRIKLO-PNIK VLAKA	KARENINA							NEZNAMEC	N	N	S	R	SOCIALISTIČ. REPUBLIKA	UMETNO JE-ZERO NA S. KALIFO-RNIJE REKA V SZ	I	R	O	N			
SLAVNO-STNI DOGODEK	P	R	O	S	L	A	V	A								VOJNA VEŠČINA OSVEŽILNA PIJAČA	T	A	K	T	I	K	A	JAPONSKA IGRA S KAMENČKI	EDVARD KOČBEK			
		KEMIČNI ELEMET SVINEC	L	A	N	T	A	N								ZELENI MOŠKI POTUNEC	S	U	R	I	ZN. UMRLI POLJSKI EKONOMIST JEGLIČ	L	A	N	G	E		
P-R-I-J-E-T-E-N	SORODNIK FAZANA	P	A	V	NEKDANJI TURSKI ČASTNIK ZDRUŽENI NARODI	A	G	A							S	U	R	F	GLASBENI POJEM	P	I	SPLAVILO LADJE UKRAJIN. PESNIK	D	O	K			
	ODPRTINA V NARAVI	B	R	E	Z	N	O	NARODNI STANDARD	SAMICA PRI KONJU	UMRLI-GRŠKI BOGATAŠ		FINSKO JEZERO	NEPTUNIJ TARA	N	P	BAJESLO-VNI LETALEC	MORSKA ŽIVAL OKAMNELA SMOLA	S	I	P	A	TEKOČI RAČUN MADŽARSKA	KAZALNI ZAIEMK NASILJE	T	A	DIETNA HRANA	RÖMUNIJA	
DOPUST	ČEZ IN STRN	D	R	N	TOVARNA V ŽELEZNIKH	N	I	K	O	PRIPADNIK NEKEGA DRUŠTVA	I	T	A	L	I	J	A	N	I	NAJVEČJI OTOK V VELIKIH ANTILIH	H	A	I	T	I	DOKTOR KMEČKA ZVEZA	D	R
		S	O	N	Č	N	A	IZRAELSKA LUKA REKA V SRBIJI	A	K	A							K	M	E	Č	K	I	TREFALT				
		O	B	A	L	A	PREBIVA-LEC IGA	I	Ž	A	N							T	U	R	I	Z	E	M				
		REKA SKOZI MÜNCHEN	I	S	A	R	GOSTILNIČAR PO DOMAČE JANEZ TRDINA	B	I	R	T							PLAČILO PO DOMAČE	L	O	N	TITAN	Φ	T	I			
		RAVNA ČRTA	L	A	N	I	J	A	SAMOGLA-SNIKA	O	A							PALESTIN. VODITELJ	A	R	A	F	A	T				
		VRSTA KARTE	A	S		TURČIJA	T	R	SREDNJI	S	R							PRI REŠEVANJU KRIŽANKE VELIKO USPEHA	KOVICA	I	L	O						

kaj šele, da bi kdo napisal kakšen članek — kakršenkoli. Avtorji so vedno eni in isti, a ljudje smo tako kritični . . .

Naredimo tudi mi kakšno drobno stvar za nas same, saj je vsak sposoben napisati par vrstic.

Upam in želim, da bo sodelovanje v bodoče uspešnejše in bolj polno, saj vendar tudi s takšnimi stvarmi prispevamo k našemu, slovenskemu narodu.

Irena Tratnik

paleolitska kulturna kulturna zapuščina v MATJAŽEVIH KAMRAH

Po letu 1945 so bila v Sloveniji odkrivanja in raziskovanja stare kamene dobe zgoščena na Notranjsko-primorski Kras, predvsem na postojnsko okolico, in to z dokajšnjimi uspehi. Zadnje desetletje pa si prizadevajo razširiti tozadevne raziskave na vso Slovenijo, posebno še na arheološko povsem neobdelane predele. Pri rekognosciranju takega terena je bil ugotovljen paleolitik v Matjaževih kamrah, v podzemeljskem jamskem sistemu, ki je v soteski Poljanske Sore med Rovtami (Logatec) in Žirmi. Jama, ki je bila nekoč podzemeljski pretok Sore na mestu, kjer je dandanes soteska, ima dva vhoda v nadmorski višini 450 m in več velikih odprtih (oken) 14 metrov nad strugo Sore. Speleološko so kamre raziskali že leta 1938 člani DZRJL in imajo katastrsko štev. 672. Poskusnemu sondiranju l. 1969 v prvem rovu (Matjaževe kamre I) ob oknu nad Soro, ki je razkrilo, da je jama novo najdišče pleistocenske favne in kamenih orodij ledenodobnih lovsev, so sledila sistematična izkopavanja v poletnih mesecih l. 1970 in 1972. Zajela so dobršen del (93 m²) jamskih tal v prvem jamskem rovu.

Normalni profil, ki je zavzel vso širino rova in je dosegel skalno jamsko dno v globini treh metrov pod jamskimi tli, je izkazoval naslednje plasti:

1. Drobnejši apnenčev grušč, pomešan z zelo temnim rjavim humusom. Na levem krilu je plast debelejša zara-

- di recentnih ukopov.
2. Zgornji paleolitski kulturni horizont. Srednje debel, mestoma tudi debel grušč, skoraj brez ilovice; plast je sipka.
 - 2 a. Isto kot 2 le z močno primesjo bele drobtinčaste sige.
 - 2 b. Srednje debel sipek grušč s črno infiltracijo (oglje — kurišče I).
 - 2 c. Srednje debel grušč s temno rjavo primesjo.
 3. Spodnji paleolitski kulturni horizont. Droben do debelejši grušč. Grušču, ki je deloma korodiran, je primešana temno rumenkasto rjava ilovica. Nekako v sredini profila, neposredno pod humusom, je plast temno rdečkasto rjava. Verjetno je ta barva samo posledica velikega kurišča v humusu na tem mestu. Osnovna barva

- plasti mestoma preide v svetlo rumenkasto rjavo ali v rjavo do močno rjavo. Opazovani sta bili tudi dve večji leči s prav malo ilovnate primesi, tako da je bila plast na teh mestih zelo sipka.
- 3 a. Plast 3 prehaja na obeh koncih profila, ob jamskih stenah, v srednje debel do debel korodiran grušč, kjer so tudi skale pogostejše. Grušču primešana ilovnata komponenta je rumenkasto rjave barve.
 4. Srednje debel korodiran do močno korodiran grušč, vmes tudi večji apnenčevi kosi in manjše skale. Barva ilovnatega veziva je rumenkasto rjava, mestoma na desnem krilu profila tudi svetlo rumenkasto rjava.
 - 4 a. Od četrte plasti se loči predvsem po barvi ilovnate komponente, ki je nekoliko tem-

nejša, tj. rjava.

- 4 b. Le različek 4. plasti. Sestavlja jo drobnejši, močno korodiran grušč, ki mu je primešana temno rumenkasto rjava ilovica.
5. Droben, močno korodiran grušč z dokaj izdatno ilovnato komponento, ki je rjavkasto rumene do svetlo olivno rjave barve.
6. Močno korodiran apnenčev grušč, vmes tudi nekaj skal. Ilovica, ki zapolnjuje vmesne prostore, je rumenkasto rdeča.
- 6 a. Zaradi znatne primesi najfinjšega apnenčevega drobirja, ki je produkt preperevanja skalne podlage, je plast nekoliko svetlejša od osnovne 6. plasti. Njena barva je zelo blede rjava.
7. Rdečkasto rjava peščena ilovica s prodniki in gruščem — v glavnem vodna naplavina.

V vsej širini prečnega profila je bila z odkopom dosežena zelo razgibana in močno preperela skalna osnova.

V vseh plasteh, razen v najgloblji 7., ki je fluviatilnega nastanka, daleč prevladuje gruščnata komponenta, ki je avtohtonega, krioklastičnega porekla. Paket plasti od 6. do vključno 3. plasti tvori bolj ali manj zaključeno sedimentacijsko enoto, kar potrjuje tudi paleontološka vsebina teh plasti. Od tu odkritih kosti pripada skoraj 99 % jamskemu medvedu, medtem ko v 2. kompleksu plasti te pleistocenske živali sploh ne poznamo, ampak jo skoraj v enako visokem odstotku nadomešča alpski svizec.

Tudi paleolitski kulturni inventar se bistveno razlikuje. Kamena orodja iz 3. plasti prisojamo srednjemu paleolitiku, medtem ko orodni inventar 2. plasti z alpskim svizcem kaže vse karakteristike že zelo poznega mlajšega paleolitika. V velikem časovnem razmahu, ki loči tretjo in drugo plast našega najdišča, ni bila prekinjena tvorba krioklastičnih gruščnatih sedimentov. Ti sedimenti, ki jih verjetno ni bilo

malo, mogoče celo več kot prisotnih, se niso ohranili v jami. Po vsesplošnem razglabljanju in presoji vseh okoliščin smo prišli do zaključka, da so morali zaradi soliflukcijskih drsenj sukcesivno zdrseti skozi veliko okno v Soro. Za zelo veliko verjetnost takih dislokacij plasti govori dokajšnja sipkost v jami ohranjenih sedimentov ter nagnjenost jamskih tal in plasti od vhoda proti oknu. Tudi v jami ostale plasti s kostmi jamskega medveda so pretrpele manjše soliflukcijske in verjetno tudi krioturbatne premike, na kar kažejo otopeli robovi grušča, zverženost in raztrganost plasti in končno tudi stari oglajeni prelomi na medvedjih kosteh. Plasti 2. kompleksa so bile odložene v žlebasto poglobitev, ki je ostala na površju po končanih polzenjih globljih jamskih plasti.

Osteološke najdbe, ki pripadajo dvema bistveno različnima kompleksoma plasti, so pokazale po paleontološki determinaciji sledečo sliko. Iz kompleksa plasti 3 do 6 je bilo determiniranih vsega* le 1115 kosti oz. kostnih fragmentov in izoliranih zob, kar je le manjši del vsega zbranega gradiva. Večina kosti je bilo namreč močno zdrobljenih in preklanih, cele so ostale le manjše kosti zapestja, narti itd. Jamskemu medvedu je pripadalo 1098 kosti oz. fragmentov, volku 11, navadnemu jelenu 3 kosti, ena kost losu in 2 pragovedu ali bizonu. Število živalskih vrst v 2. kompleksu plasti je bilo še skromnejše. Količinsko so prevladovali kosti alpskega svizca (915 kosov), le 4 zobje so od navadnega jelena in ena kost od bobra, skupno torej 920 primerov, ki jih je bilo mogoče determinirati.

Rastlinski ostanki v obliki drobcev lesnega oglja so bili najdeni le v 2. plasti, in to v kurišču I, medtem ko v kurišču II iz iste plasti nismo mogli zbrati oglja niti za antrakotomsko analizo. Dr. A. Šircelj, ki je izvedel preiskavo, je ugotovil v vseh 21 mikroskopskih preparatih oglje iglavcev, v 19 primerih oglje

borovca, dveh pa ni bilo mogoče natančneje opredeliti.

V Matjaževih kamrah sta bili ugotovljeni dve paleolitski poselitvi, ki sta si kulturno in časovno precej vsaksebi. Srednjepaleolitski kulturni inventar izvira samo iz 3. plasti, in to do njene zgornje meje, medtem ko so bile vse globlje ležeče plasti kulturno sterilne. Na vsem odkopanem prostoru je bilo odkritih le 11 kamenitih orodij in odbitkov te paleolitske stopnje. Izhodiščna surovina za izdelavo teh orodij so bili zelenkasti tufi in sivi roženci. Tipološko dobro opredeljivi sta dve strgali, eno stransko in eno prečno. Druga orodja tega horizonta združuje abruptna ali semiabruptna izmenično direktna in inverzna obrobna retuša, kar povzroča nazobčanost robov. Ta način prirejanja kamenih orodij pa je značilen za t. i. nazobčani mousterien. Paralele tej kameni industriji najdemo pri nas v inventarju, ki ga je izkopal S. Brodar v Mornovi zijalki in v spodnjih horizontih Špehovke. Na Hrvaškem je znano najdišče nazobčanega mousteriena v Veliki pečini na Ravni gori.

Nekoliko bogatejša s paleolitskimi najdbami se je izkazala 2. plast, ki je dala skupaj 251 kamenih orodij in odbitkov, od tega pa odpade le nekaj manj kot 10 % na res tipološko dovršena orodja. Kot surovina za izdelavo orodij so bili tokrat uporabljeni roženčevi prodniki sivih odtenkov, manj druge kremenove kamenine. Najdbe iz tega poznomlajšepaleolitskega kulturnega horizonta so bile zgoščene okoli obeh kurišč, predvsem okoli prvega. Da so ob kuriščih tudi izdelovali in prirejali kamena orodja, pričajo mnogi zavrženi odbitki, iveri in kamena jedra. Tipološko dobro spoznavna so praskala in klini, nohtasta praskala in vbadala. Vsekakor zelo pomembna za ta kameni orodni inventar so orodja z otopelim robom, ki so nekatera tudi mikrolitskih dimenzij. Najbolj karakterističen reprezentant iz te orodne skupine je vsekakor ati-

pična gravettijska konica. V to skupino sodita tudi dve klinci z otopelim robom. Med mikrolite štejemo tudi nazobčano klinico. Orodni inventar dopolnjujejo še štiri kline z vbočeno prečno retušo in fragment kline z retuširanimi robovoma. Omenimo naj še več klin oz. lamelarnih odbitkov, ki pa ne kažejo naknadne obdelave. Iz prikazanega orodnega inventarja nekoliko izstopata dva primerka: prvi tipološko ustreza F. Bordesovi definiciji za „limace“, drugi pa je kombinirano orodje. Na enem koncu je artefakt prirejen v konvergentno strgalo, na bazalnem pa v plosko vbodalo. Nastopanje srednjepaleolitskih orodij, kot sta v našem primeru limas in konvergentno strgalo, v tako poznem mlajšepaleolitskem inventarju Matjaževih kamer v Sloveniji ni osamljen primer. Drugi kameni predmeti iz obravnavanega kulturnega horizonta so razni odbitki, tudi taki z naravnim hrbtom, jedra, razbitine in slično. Mnogi med njimi kažejo sledove uporabe. Ker niso bili intencionalno oblikovani, jih nismo prištevali med prava orodja.

Velika večina kamenega orodja iz 2. kompleksa plasti v našem najdišču je evidentno mlajšepaleolitskega habitusa. Zaradi prisotnosti orodij z otopelim robom in relativno kasnega nastopanja jih uvrščamo v poseben facies gravettien, v tako imenovani epigravettien. Ta paleolitska kulturna stopnja se je pri nas in tudi v sosednji Italiji ohranila še v pozni glacial in tu nadomestila predvsem na zahodu v tem času prisotni magdalenien.

V vsem mlajšepaleolitskem, epigravettijskem inventarju Matjaževih kamer pa nismo mogli odkriti niti najskromnejših sledov obdelave organske substance (kost, rogovje in sl.). Tudi tu se je pojavila ista slika, kot jo poznamo tudi v bogatejših poznogravettijskih postajah na Krasu: popolna odsotnost ali velika redkost koščenih orodij, kar imamo že za karakteristično lastnost te starokamenodobne kulturne stopnje pri nas.

Naša kronološka interpretacija plasti normalnega profila v Matjaževih kamrah se opira predvsem na njihovo paleontološko in paleolitsko vsebino. Torej predstavljajo fertile plasti bolj

ali manj trdne kronološke repere. Če smo 3. plasti prisodili starejšewurmsko starost iz paleontoloških in kulturnih razlogov, si moramo misliti, da so tudi druge plasti tega kompleksa, t. j. plasti 4, 5 in 6 iz istega wurmskega stadiala. Bazalna 7. plast, ki je fluvialnega nastanka, je bila odložena in nato erodirana do današnjega ostanka najverjetneje v času zadnjega interglaciala. Med 3. in 2. plastjo, kakor smo že prej ugotovili, manjka serija sedimentov, ki so bili odloženi v časovnem razponu med prvim wurmskim stadialom in kasnim glacialom so pa sproti zdrseli skozi veliko okno v strugo Sore. Najmlajša pleistocenska plast v našem najdišču (plast 2 z različki) razodeva s svojo paleontološko in kulturno vsebino že pozni glacial. Ni pa bilo mogoče točneje opredeliti, ali gre v tem primeru za tvorbo iz stadialnega ali interstadialnega klimatskega režima.

Povzetek iz zbornika Loški razgledi XXI 1974, Paleolitska zapuščina v M. K. — Dr. Franc Osole

KOZJI DOL

Na tem svetu se dogajajo neverjetne in čudne stvari. Ali o tem kdo dvomi? Kdor tega ne verjame, naj si prečita tale zapis, ki govori o tem, kaj se je dogajalo zadnje čase, v vasi Kozji dol.

Kozji dol je vas, ki leži v prijazni dolini, skrita med hribi nekje na koncu sveta. Po dolini teče reka Mlakužnica, ki je bila nekoč čista, da si jo lahko pil, a dandanes to ni več. Kozjancem služi za odtočni kanal. Prebivalci te doline so pač takšni, kakršne najdemo povsod v širnem svetu. So pridni, delavni, varčni, pošteni, pa tudi trmasti in nemalo prismuknjenih bi se našlo vmes. Življenje v Kozjem dolu poteka mirno brez pretresov, po starih

utečenih kolesnicah. Tako je bilo še do nedavnega, ko so se začele dogajati čudne stvari.

Lepega dne je prišel Kozjanec Francek Spreobrnjeni k sosedu Gašperju Pobožnemu in mu začel pripovedovati, da je imel videnje. Menda se mu je v sanjah prikazala sama ranjka mati in mu naročila, da mora na Kozjem hribu, ki se dviga nad vasjo, postaviti križ, kateri naj bi oznanjal božjo slavo daleč po dolini. Če tega ne stori, si bo zapravlil večni mir in pokoj, v roke ga bodo dobili sami rogači. Ker se je Francek ognja in cvrenja v peklu bal bolj kakor pijanec prazne steklenice, je nagovarjal soseda, naj mu pomaga pri zamisli. Gaš-

per Pobožni se je za to zadevo takoj ogrel. Le kaj se ne bi, saj je vsako delo, opravljeno v božjo čast, dobro delo. Nagovorila sta še nekaj dobrih bogaboječih Kozjancev, da jima bodo pomagali. To so bili: Tinček Prismuknjeni, Pepe Žegnani, Jakec Ponižni, Lipe Pokrižani, Janez Krščeni, Tonček Molek in drugi. Seveda tudi ženske niso stale križem rok. Kot prva se jim je pridružila Mica Obhajana, za njo pa še Franca Monštranca in Matilda Spovednica. Vsi skupaj so odšli k dušnemu pastirju, samemu gospodu župniku Blažu Zagriženemu. Ta jim je obljubil vso pomoč.

Kot rečeno, akcija je stekla.

Matej Kelih iz Kozjanskega vrha je dobil naročilo naj izdelava križ. Ta se je takoj lotil dela. Posekal je ogromen hrast in stesal velikanski križ, ga lepo obdelal in okrasil. Če bi Mateja prosil neki siromak, naj mu hrast podari za drva, bi se seveda obrisal pod nosom. Tako lep hrast, da bi kurili v peči? Saj to bi bil vendar velik greh. Za boga pa ni škoda ničesar na tem svetu. Medtem, ko je Matej Kelih tesal križ, je delo steklo tudi na Kozjem hribu. Mesto, kjer naj bi stal križ, je bilo hudo zaraščeno in kraj je bilo treba očistiti. Odpravila se je torej v hrib cela udarna brigada z žagami, sekirami in cepini. Zapodili so se v hosto, kakor svinje na buče in pričeli podirati drevje, da je bilo veselje. Ropotalo je kot med hajko, da je še celo zaspani gozdar Mile Žigosnik postal pozoren. Že je premišljeval, ali ne bi moral nekaj ukreniti za zaščito gozda. Verjetno bi nekaj tudi ukrenil, pa se mu je mudilo v gostilno k „Mokri Katri“. Brigada je torej čistila zemljišče, a tudi hudič ni počival. Najprej jo je skupil Vid Oltarček. Motorna žaga mu je razparala hlačnico, a to še ni bilo najhujše, če bi njegove hlače visele doma na obešalniku. Ker pa je imel oblečene, mu je žaga ranila tudi nogo. Kmalu zatem se je nekemu izpod cepina izmuznil debel gabrov panj in se zakotalil po hribu navzdol. Pod hribom stoji hiša Avguščina Jezičnega in panj se je kotalil naravnost proti hiši. Le božji previdnosti se imamo zahvaliti, da je hlod zgrešil hišo za las, sicer bi ostal Avguštin Jezični brez strehe. Tisti, ki je izpustil panj in Vid Oltarček, ki se je ranil, sta trdila, da je do nesreče prišlo zato, ker jima je pri delu spodrsnilo. Jaz pa pravim, da je imel prste vmes sam hudič. Potem je bilo treba pospraviti les, izkopati jamo, nadelati stezo. Pri delu so trume udarnikov poteptale vso travo, ki je rastle na bližji senožeti. Lastnik se zaradi tega sploh ni jezil, celo sam je poprijel za delo. Ko pa je prejšnja leta mladina na

tem mestu kurila kresove v čast delavskega praznika, bognedaj, da bi mu poteptali bilko ali posekali kakšen zanikrn grm. Takoj je bil ogenj v strehi. Seveda, le kaj pomeni nekakšen delavski praznik, ki ga praznuje uboga raja, nasproti križu, ki oznanja božjo slavo? Še do kolen mu ne seže.

Kozjanci so delali zelo zagnano. Pri tem se je zelo izkazal Miha Zapeljani, kateri je napravil celo „plavega“, ko je šel delat v hrib namesto v tovarno. Le kaj bi hodil v tovarno, saj jo bo tako ali tako vzel hudič, če bodo tako slabo gospodarili. Križ pa je večer. Le tega ni pomislil, kdo mu bo rezal kruh: Ali tovarna ali križ? Tudi Pepe Žegnani se je udeležil vsake akcije. Doma se mu je podirala hiša, a namesto, da bi jo popravil je rajši hodil na hrib. Nekateri so trdili, da tako pridno pomaga zaradi pobožnosti. Našli pa so se zlobneži, ki so trdili, da je zagnan zaradi žlahtne kapljice, katera se je obilno točila pri delu in jo je daroval iz farovške kleti sam gospod župnik.

Kozjanci, kateri niso imeli te možnosti, da bi jih razsvetlil sveti duh, so opazovali dogajanje na hribu kar iz doline. Med njimi je bil tudi Andrej Gobezdalo, ki mu nikoli ničesar ni bilo prav in je večno nekaj opletal z jezikom. Takole se je pridušal: „Le poglej jih, kako se jim mudi. Ko pa se je delal vodovod v Izgorele njive ni bilo nobenega niti blizu. Tudi, ko se je gradila cesta v Brezov gaj so se vsi od kraja poskrili v mišje luknje. In kakšni so zraven! Ali ni zadnjič Jakec Ponižni do krvi pretepel svojo ženo, ko se ga je pri „Mokri Katri“ najedel kot Franca štrukljev? Pri vsem tem pa visi v cerkvi noč in dan. In tale Mica Obhajana! Sama pobožnost jo je, jezik ima pa daljši od kravjega repa. Zaradi opravljanja in prenašanja čenc je sprta s celo vasjo. Saj pravim, sam hudič je pritaknil svoje prste vmes“.

Prišel je dan, ko so slovesno pripeljali križ s Kozjanskega

vrha. Pred cerkvijo ga je poškopil in pokadil sam fajmošter Blaž Zagrizeni. To je bilo ganljivo. Franca Moštranca je potočila celo nekaj solza. Potem so možje zgrabili težki les, si ga natovorili na ramena in odnesli na Kozji hrib. Pri tem je pomagalo celo nekaj takih, ki cerkve od znotraj v življenju še niso videli. Taki ptički niso prišli ne iz radovednosti ali celo, da bi pomagali pomoči potrebnim. Kje pa! Prišli so zato, da so se lahko potrkali po prsih, češ: „Ljudje, pogledajte me, tudi jaz, ki ne hodim k maši, sem nosil križ. Če bo kdaj potrebno, da mi boste to šteli v dobro“.

Tudi takšni so se našli, katere je na hrib prignala suha goba. Pastir Kozjanskih ovčic je namreč tudi tistikrat obljubljal močno odpreti čep pri svojem sodu. Resnici na ljubo naj bo povedano, da je obljubo tudi izpolnil.

Križ je torej stal. Sedaj pa se je zganila tudi oblast. Stražmojster Luka Aretirani je sumljivo opazoval početje njemu zaupanih občanov. Ker se je bolj spoznal na vzgojno palico, kakor na zakone je sam pri sebi ugibal, če v tem dejanju ni kaj protizakonitega ali bog nas obvaruj, celo protidržavnega. Ker je v svoji policijski praksi imel opravka le s tatovi, pretepači, lumpi, morilci in drugo podobno sodrigo, nikakor pa ne s križi, si ni bil na jasnem, kaj naj stori. Zato je obvestil svoje predpostavljene o dogajanju v Kozjem dolu, pa naj si oni belijo glave. On je tukaj zato, da zagotavlja varnost države in državljanov, ne pa zato, da bi se ubadal z nekakšnimi križi. A oblast mu je poslala sporočilo, naj se ne vznemirja. Bolje, da ljudje postavljajo križe, kakor pa, da se pretepajo po gostilnah in počnejo še druge neumnosti.

Križ je sicer stal, ni pa še bil posvečen. Ta velevažni dogodek v Kozjem dolu se je imel zgoditi nekega dne po večerni maši. In se je tudi zgodil. Po maši se je zapodila velika množica ljudi naravnost na Kozji hrib. Ljudje

so nosili v rokah petrolejke in vozarske svetilke raznih velikosti, starosti in oblik. Tisti dan si je trgovec v Kozjanski trgovini zadovoljno mel roke. Razprodal je namreč vso zalogo petrolejk, ki mu je že leta in leta ležala v skladišču. Tolkel se je po glavi edino zato, ker ni pravočasno nabavil še večjo zalogo. Ljudje bi jo razgrabili na mestu. Na posvečitvi je bilo slovesno kot le kaj. Molili so in peli. Še dobro, da se je obred do časa končal, sicer bi se lahko še zgodil čudež. Franca Moštranca je namreč padla v trans. Tako je zavijala z očmi in

vzdihovala, razsvetljena od božje milosti, da se je bilo bati, da bo še živa odletela v nebesa.

Križ torej stoji. Podjetni Kozjanci pa že razmišljajo in snujejo naprej. Trenutno menda iščejo primerno osebo, ki bi bila pripravljena imeti videnje. Videti bi namreč morala, da se je križ zavrtel ali zazibal ali nekaj podobnega. Ko bi to oznanila vesoljnemu svetu, bi romarji pridrli v Kozji dol z vseh koncev in krajev. Tedaj bi se v dolini res začela cediti med in mleko. Potem bi njegovo tovarno mirne duše vzela hudič, saj je ne bi več potrebo-

vali. Najbolj jasnovidni Kozjanci so menda podkupili že vse razpoložljive gradbene parcele in samo še čakajo na videnje, da bodo začeli zidati hotele. Toda zaenkrat še niso našli primerne osebe, ki bi imela videnje, zato Kozjanci lahko le strmijo v križ in upajo, da se bo naposled le zavrtel.

Matevž Pečelin

Pripis uredništva!
Zaradi različnih predhodnih reakcij na vsebino članka, se uredništvo distancira od objavljenega prispevka.

iz ptičje perspektive

Star pregovor pravi „Vsako tele ima svoje veselje“, pa še res je tako. Nekdo ima rad žogo, drugi planinari, tretji uživajo na morju, pa naj mi ne zamerijo tisti, ki imajo dela čez glavo. Tukaj sem se namenil na kratko spregovoriti o dokaj novem športu, ki se hitro uveljavlja, to je o letenju z jadralnimi padali.

Zanimanje za jadrnanje s padali pri nas vedno bolj narašča, saj je vse več tistih, ki bi radi na ta način uresničili željo po letenju. Jadralno padalstvo je eden od najhitrejših in najenostavnejših načinov za uresničitev te želje. Zelo primerno je za vse ljubitelje hribov, saj je le malo takih, kjer ne bi mogli najti primerne

prostora za vzlet, kar seveda olajša pot v dolino, pa tudi za vse ostale, ki bi radi, čeprav za kratek čas, opazovali svet okoli sebe iz ptičje perspektive.

Vendar pa so lahko včasih še tako enostavne stvari tudi nevarne, še posebej, če se jih ne lotimo pravilno. Številne poškodbe so to potrdile tudi pri novem letalnem športu. Če se ga je neupravičeno oprijela črna etiketa, je to predvsem zaradi nevednosti in lahkomišelnosti. Za izmenjavo izkušenj in učenja novopečenih padalcev sta na voljo društvi Let v Škofji Loki in Preprih v Trziču.

Osnovni princip padala je zmanjšati hitrost padanja zaradi zračnega upora kupole. Pri jadralnem padalu pa je oblikovana tako, da omogoča tudi drsenje oz. letenje. To pomeni, da ima profil kupole obliko letalskega krila. Razmerje med hitrostjo letenja in hitrostjo padanja pa nam določi dolet (fineso). Ta se giblje od 2,5 pri starejših padalih, pri novejših pa je to razmerje že preko 5. Velikost kupole se giblje od 25 do $30\text{m}\sqrt{2}$, edino pri padalih za dva doseže 40m^2 . Padalo je možno poljubno usmerjati, to pa dosežemo s komandnimi vrvicami, ki so pritrjene na zadnji rob kupole.

Na p dalo se pripnemo s pomočjo letalnega pasu ali sedeža. Za letenje v večjih višinah je zelo priporočljivo rezervno padalo.

Sedaj se vprašamo: hrib je visok, kondicije malo, le kdo bi vse to prinesel na vrh? Ni posebnega problema. Zloženo padalo ne presega velikosti spalne vreče, teža pa je okrog pet kilogramov, ostala oprema pa nanese še 2 do 3 kg. Vse skupaj se zloži v navaden nahrbtnik, pa še za malico ostane dovolj prostora.

Še nekaj besed o cenah. Gibljejo se od 2000 do 5000 DEM, odvisno od kvalitete oz. modela. Pač, kolikor denarja, toliko muzike.

Pa še zgodovinski prerez razvoja jadralnega padalstva:

- leto 1965: NASA razvije padalo v obliki krila za skoke iz letala
- leto 1978: Dejanski pionirji letenja z gora so padalci iz Engardina (Švica) in Mieussy (Francija), ki prvič poletijo še s padalskimi padali. To leto se šteje kot rojstvo jadralnega padalstva.
- leto 1982: Prvi polet z visokih gora, in sicer iz stebra Frendo v Aguille di Midi (3600 m) in pristanek v Chamonixu (1000 m). Prvi polet tudi z MONT

- Blanca (4807 m).
- leto 1985: Poleti z Materhorna, Eigerja, Aconcaque, Gaserbruma (8074).
 - leto 1986: Dosežen daljinski rekord 36 km na klifih ob francoski obali.
 - leto 1987: Leto skokovitega širjenja jadralnega padalstva v Alpских deželah, saj leti že 10.000 padalcev. Polet z 8201 m visokega Cho-oya.
 - leto 1988: Začenejo se raziskave v vetrovnikih, pojavljajo se padala z bolj dognanimi profili in boljše aerodinamiko. Organizirano je 1. evropsko prvenstvo. Z vrha Mont Everest poleti 22. septembra francoz Dan Mark Bovin. Rekord v trajanju poleta znaša 11 ur, preleten je trikotnik 42 km, leti pa že 30.000 padalcev.
- Tako v svetu, kaj pa pri nas doma?
- leto 1984: Padalec Darko Svetina poleti s padalskim padalom z Dobrče.
 - leta 1986: Z jadralnim padalstvom se začeta resneje ukvarjati Vlasta Kunaver in Sandi Marinčič. Poleti s Stola, Grintavaca . . .
 - leta 1987: Prvi polet s Triglava. Sandi Marinčič in Vlasta Kunaver letita s Trisula (7130) in pristaneta 3200 m nižje v bazi. To je najvišji ženski polet doslej na svetu. Organizirano je 1. slovensko prvenstvo v jadralnem letenju, zmagovalec Tone Svolfšak, leti pa že preko 50 pilotov.
 - leto 1988: Jadralno padalstvo postane uradno priznано v okviru prostega letenja, organizirano je 1. državno prvenstvo. Andrej Bertoneelj jadra nad Kovkom preko 90 minut, Tone Svolfšak in Klemen Kobal letita 11 km daleč s Triglava v Bohinj, bolj ali manj uspešno pa leti že preko 120 pilotov.

Op.: Pri pisanju so koriščeni podatki iz „Priročnika za letenje z jadralnimi padali“.

I. Miklavčič

Pisni

PIJANEC

*videla sem ga . . .
mrk je šel po cesti,
skoraj trčil je vame,
pa se ni ozrl
za menoj . . .
kako sem ga preklinjala!
in naslednjega dne,
vem, da je bil torek,
sem ga zopet srečala.
vsega pijanega,
razmršeni lasje so mu viseli
z okroglo lobanjaste glave,
umazana obleka je bila
prilepljena nanj
in opotekal se je po ulicah.
oprijemal se je sivih ljubljanskih zidov,
da ni izgubil tal pod nogami.
poklicala sem ga.
ozrl se je vame
s krvavimi, motnimi očmi
in ni me spoznal.
tako ubog se mi je zdel
med vsemi temi ljubljanskimi buržuji,
ki so ga gledali
z zaničevanjem in
gnusom – in mene tudi.
tedaj mi je podal roko,
da ga popeljem na kozarček, dva,
morda zadnjikrat.
režal je vame z odprtimi usti,
iz katerih je bilo čutiti vonj piva.
da, bil je torek,
(tako dolgo je že od takrat)
in manjkalo je pol ure do
pričetka službe.
tekla sem.
torbica je poskakovala ob strani,
pa sem kljub temu slišala
še mesece tvoj krik . . .
utrgal se je iz tvojih prsi
in onemogel si klonil . . .
a ljubljanski buržuji
so te teptali,
zmerjali s pijancem.
jaz pa sem tekla,
tekla, tekla,
brez da bi se
enkrat samkrat obrnila
in po licih so mi polzele vroče solze . . .
zakaj?*

I. T.

STRAH

*Strah ni možak,
strah ni korenjak,
strah ni črna noč,
niti svetel dan.*

*Strah ne zleze v steklenico,
zleze globoko ti v kosti,
ne potuje po viseči žici,
pride ti v kri.*

*Bolj kot mnogoterih se stvari,
človek se človeka bolj boji,
zato pravi strah,
si človek ti.*

B. Klemenčič

NEŠTETOKRATNI MOLK

*V noči, ko gospodari le tišina,
v noči, posuti z nešetokratnim molkom
mi divje utripa srce.
Nasmiham se tujim znancem
in uničujem njih enoličnost.
Razumem ljudi, ki ne ljubijo,
podcenjujem nesrečneže, ki so zaljubljeni vsak dan.
Trpim v krivici,
bežim pred zeleno vejo kratkih sanj . . .
Vdano zasipam ljubezen,
teptam jo z mlakužo gnilobe,
ki se pojavlja v prvi vrsti predstave.
Spreminjam se z mrakom,
utrujena vstajam in spočita padam.
Preganjam pravične in ljubim neugnanost.
Vse v silnem svetu je kratko,
le nešetokratni molk je dolg, zaspan . . .
Borim se z jezovi ogorčenja,
strahujem ptice po mračnih gozdovih,
plašim divjad in beži pred menoj.
Preklete!
Kdaj bo le minil ta molk,
ta nešetokratni molk?
Molčite, vsi molčite in
vse, prav vse bo odšlo brez vaših krikov . . .
v nešetokratni molk . . .
I. T.*

ŠPORT

Največ prostora v športnem kotičku je tokrat namenjeno nogometu, v tej panogi smo bili v zadnjem času, v naši sredini tudi najbolj aktivni.

NOGOMET

KLADIVAR : ALPINA3 : 4 (0 : 2)

Tako, kot lansko leto, so se tudi letos v tradicionalni nogometni tekmi pomerili izbrani nogometaši naše DO in DO Alpine – srečanje se je končalo z najtesnejšim izidom v korist Alpine, ki je v drugem polčasu že vodila s tremi goli razlike, do konca tekme pa so Kladivarci izid znižali na vsega en zadetek. Strelci za Kladivar so bili: Branko Kržišnik, Lojze Klemenčič in Ciril Kavčič.

MLADINCI : VETERANI 9 : 3

Še eno zanimivo tekmo so odigrali „zagrizeni“ nasprotniki v naši DO – mladinci in veterani, ki so se tokrat že četrtič pomerili v medsebojnem nogometnem srečanju. Za razliko od prejšnjih let, je bila letos razlika v korist mladih nekoliko večja, vendar,

treba je povedati, da so veterani nastopili oslabljeni. Še najbolj je pri „starih“ blestel Branko Pol-

Veterani in mladinci Kladivarja pred tekmo

janšek, ki je iz dveh enajstmetrovk dosegel dva lepa zadetka ter s tem navdušil občinstvo, ki je bilo po večini na strani veteranov. Tudi tokrat se je pokazalo, da so tovrstna srečanja še kako potrebna, tako v rekreativnem smislu, kot tudi zaradi dobrega medsebojnega razumevanja v delovni organizaciji, kot tudi izven nje.

Poglejmo si še strelce:

– za ekipo MLADINCEV: Miha Treven 5, Robert Krvina 2 in Srečo Gaber 2.

– za VETERANE: Branko Poljanšek 2, Marko Podobnik 1.

Pred kratkim se je končala tudi Žirovska trim liga v malem nogometu, kjer je ekipa KLA-DIVARJA – KVS, drugič v svoji zgodovini osvojila naslov prvaka. Drugo mesto je pripadlo ekipi STRAG, tretji so bili HELL'S ANGELES, četrti pa ŠUS. Poleg zmagovalnega pokala, si je član ekipe KVS-a Lojze Klemenčič priboril tudi naslov najboljšega strelca za sezono 88/89.

Za konec nogometnih novic pa morda le še tole: NK ALPINA, ki tekmuje v I. gorenjski

ligi, je v letošnji sezoni dosegla svoj dosednji največji uspeh. V 22. prvenstvih kolih so nogometaši Alpine dosegli 15 zmag, trikrat so igrali neodločeno in štirikrat izgubili ter na koncu osvojili odlično drugo mesto.

V ekipi NK Alpine nastopa tudi nekaj nogometašev iz naše DO, ki jih velja omeniti. To je trener moštva Franc Kopač ter igralci Lojze Klemenčič, Marko Kavčič, Srečo Gaber, Branko Kržišnik, Miha Treven in Marko Dolinar.

KOŠARKA

Po nekaj sušnih letih je bila to sezono spet organizirana Žirovska košarkarska trim liga. V ligi je nastopilo šest moštev, ki so bila med sabo izredno izenačena, tekmovanje pa s tem še bolj zanimivo. Na koncu je prvo mesto osvojila Etiketa, drugi je bil Partizan – Gorenja vas, na tretje mesto pa se je uvrstil Kladivar.

S. Gaber

HUMOR HUMOR HUMOR

HUDA NOČ

- Ti Francelj, ali imajo limone kljun? Vpraša Janez po prekro-kani noči prijatelja.
- Ne nimajo ga.
- Potem sem pa verjetno kanar-čka stisnil v čaj . . .

DOBRA PASMA

- Ali je to lovski pes?
- Ni. Zakaj pa tako mislite?
- Ker ves čas lovi bolhe.

TOLAŽBA

- Po samotni poti ob pokopališču gre ženska. Ko dohiti moškega, ga poprosi:
- Ali grem lahko ta košček poti z vami? Vedno me je strah, kadar grem sama mimo pokopa-lišča in to še ob tako pozni uri . . .
 - Vem kako je to! Saj sem se tudi jaz bal, ko sem bil še živ.

DOPUST

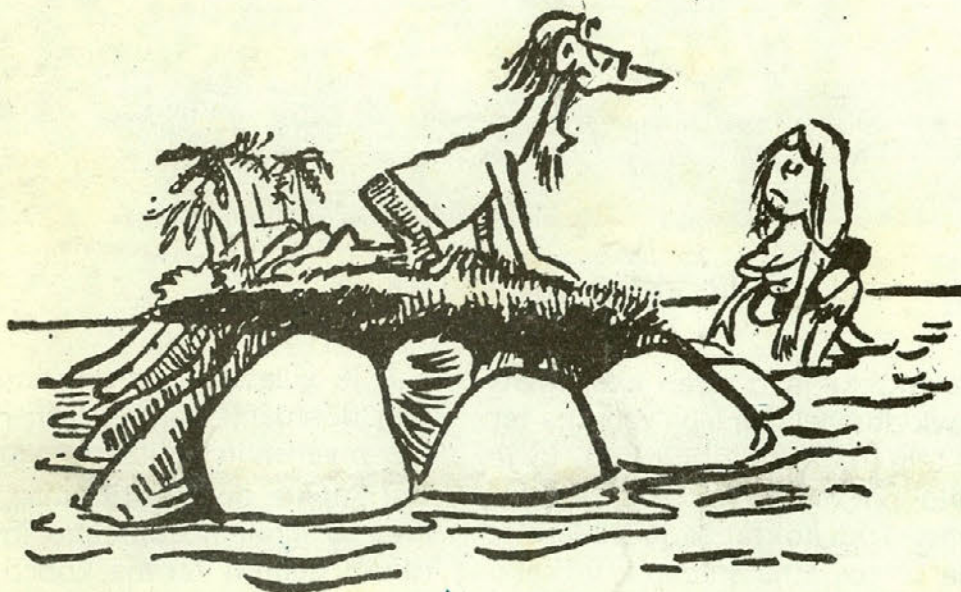
- Lojze je na vse kriplje prosil šefa za tri dni dopusta.
- In zakaj potrebujete ravno tri dni?
 - Veste, neka moja znanka se bo omožila, pa ji grem za ženina!

NA SODIŠČU

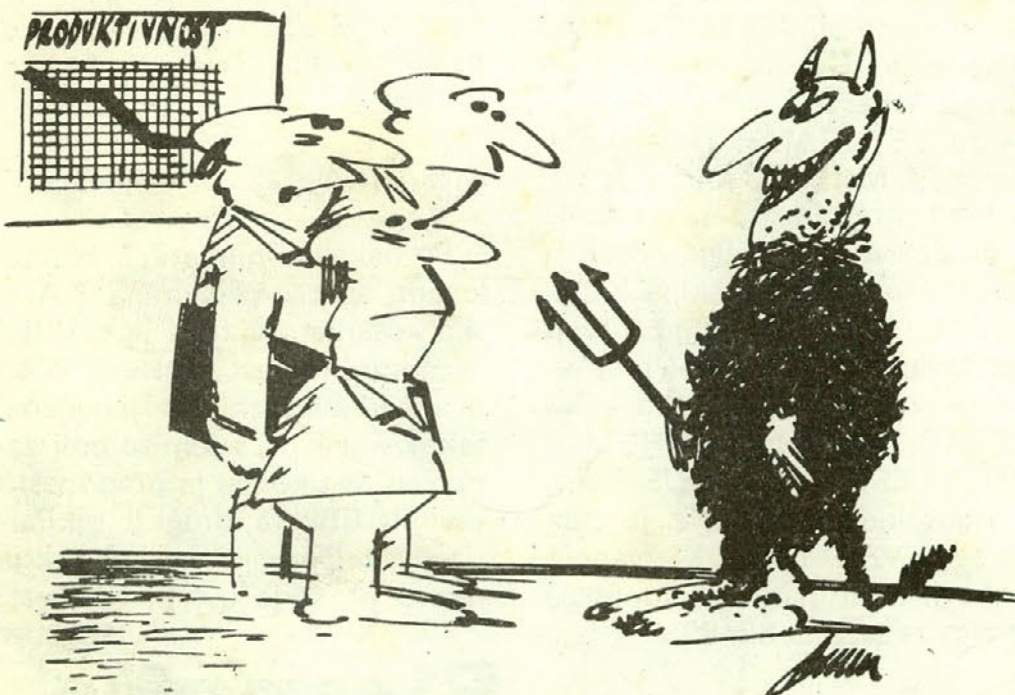
- Kaj zopet vi?
- Da, ampak drugo podjetje.

VZPON

- „Si že bila na njem?“ me je ondan vsa zadihana vprašala kolegica.
- „Niti ne“ sem malce zmedeno odgovorila.
- „Ja, kaj pa misliš, kaj pa še čakaš?! Vsaj poskusila bi: užitek, sprostitev, rekreacija!“
- „Pa moraš to obešati na veliki zvon?“ jo vprašam.
- „Zakaj pa ne? Saj smo vendar enakopravne! Zelo koristno je, zdržimo pa tudi za tri dedce.“
- „Kakšne klatiš!“ sem vzdihnila.
- „Kakšne neki? Še sreča, da je bilo lepo vreme.“
- „Kaj pa ima vreme pri temš“
- „Ti si pa dobra! V slabem vre-menu vendar ne moreš na Trig-lav.“

– AH, KONČNO SE EN BRODOLOMEC. ČE ME SPOMIN NE VARA, STE ŽENSKA . . .

– V vašem podjetju me zadnje čase večkrat omenjate, pa sem se oglasil . . .